

Achterhoek

RES

Regionale
Energie
Strategie

© Gemeente Doetinchem Door de risico's van elektronische communicatie, kunnen er vertragingen, gebreken of andere onvolkomenheden optreden in het e-mailverkeer. Daarom is alle informatie in dit bericht niet bindend. De gemeente Doetinchem gebruikt e-mail niet voor het aangaan van verplichtingen of rechtsbetrekkingen. Aan persoonlijke opvattingen van medewerkers kunnen geen rechten worden ontleend. Binnenkomende berichten met spam of virussen worden zonder tegenbericht aan de verzender verwijderd. Gemeente Doetinchem, Postbus 9020, 7000 HA Doetinchem, telefoon +31 (0) 314-377377, telefax +31 (0) 314-343437. (Disclaimer110117)

Terugkoppeling RES Achterhoek – Strategiesessie 22 april 2020

Opmerkingen vooraf:

Aalten	<i>Martin Veldhuizen (duurzaamheid)</i> <i>Ted Kok (ruimtelijke ordening)</i>
Voorstel is in het college aangehouden, oproep om gezamenlijk tot een goed bod te komen en vast te houden aan akkoord van Groenlo.	
Oost Gelre	<i>Bart Porskamp (duurzaamheid)</i> <i>Marieke Frank (ruimtelijke ordening)</i>
Memo is in college besproken. Bod moet een optelsom zijn van de 8 individuele gemeenten; wat is haalbaar bij alle gemeenten. Daarnaast pleit Oost Gelre om niet een vastgelegd bod te doen, omdat we graag vasthouden aan het werken op basis van uitnodigingsplanologie.	
Oude IJsselstreek	<i>Janine Kock (duurzaamheid)</i> <i>Ben Hiddinga (ruimtelijke ordening)</i>
Memo is in het college besproken. Oude IJsselstreek houdt vast aan het akkoord van Groenlo.	
Berkelland	<i>Gerjan Teselink (duurzaamheid)</i> <i>Maikel van der Neut (ruimtelijke ordening)</i>
Memo in het college besproken. We moeten in saamhorigheid en gezamenlijkheid een bod doen. En we moeten ook verder kijken dan 2030 -> 2050. Daarnaast roept Berkelland op om de colleges op een goede manier mee te nemen.	
Winterswijk	<i>Tineke Zomer (duurzaamheid en mandaat voor Ruimtelijke ordening)</i>
Het college heeft besloten dat het bod moet liggen tussen 0,71 en 1,23 TWh, Daarnaast wenst Winterswijk vast te houden aan de regionale uitvoeringsagenda uit 2016 en het bod in gezamenlijkheid te doen.	
Bronckhorst	<i>Paul Hofman (duurzaamheid en ruimtelijke ordening)</i>
Het college in Bronckhorst is goed meegenomen afgelopen weken. Uitgangspunt in Bronckhorst is dat het Akkoord van Groenlo en de eigen ambitie hoger zijn dan de landelijke ambitie. We moeten daarom strategischer omgaan met onze RES. Daarnaast zijn asbest en congestie zaken die we terug willen zien in koppeling met de RES.	
Montferland	<i>Oscar van Leeuwen (duurzaamheid)</i> <i>Walter Gerritsen (ruimtelijke ordening)</i>
Het college heeft een ruimtelijk kader vastgesteld dat een heel stuk strenger is dan de andere gemeenten: Zon op dak bij DocksNL en wind aan de zijde van Oude IJsselsteek. Montferland vraagt aandacht voor de ambitie in de regionale uitvoeringsagenda 2016.	

Doetinchem	<i>Frans Langeveld (duurzaamheid / voorzitter)</i>
<p>Het college heeft besloten. Doetinchem houdt vast aan de regionale uitvoeringsagenda 2016 en wenst het bod daarop te begrenzen. Daarnaast is het wenselijk om in de RES zon-op-dak wel mee te nemen. Slecht daarbij de obstakels: o.a. congestie en asbest door bijvoorbeeld voorwaardelijkheden op te nemen.</p> <p><i>FD We kunnen prima een voorwaardelijk bod indienen met daaraan gekoppeld een aantal randvoorwaarden. Deze handelswijze past in de lijn die andere regio's ook volgen.</i></p>	
Waterschap Rijn en IJssel	<i>Antoinette van Helvoirt (Heemraad)</i>
<p>Ten eerste de complimenten voor de hoeveelheid werk die is verzet. Het ruimtelijke ordeningsspoor is het belangrijkste spoor dat hierna volgt.</p>	
Provincie Gelderland	<i>Jan van der Meer (gedeputeerde)</i>
<p>Het provinciaal belang is dat er zoveel mogelijk duurzame energie wordt opgewekt. Hoe meer zon en wind, hoe minder de provincie moet nadenken over verdergaande maatregelen. Provincie is, bij een goed bod vanuit der Achterhoek (boven de 1 TWh) mee te denken aan oplossingen.</p>	
Liander	
<p>Liander stelt eisen aan de RES zoals: zichttermijn, concreetheid en ook betrekken van andere segmenten dan zon en wind. Als we dat in de RES goed doen, kan Liander ook de investeringen baseren op de RES en kan congestie worden voorkomen.</p>	

Presentatie door Frank Duenk, wordt nagezonden.

N.a.v. de presentatie:

Provincie:	Jan van de Meer, vraagt aandacht voor de regionale structuur warmt. In de Achterhoek is voor warmtenetten niet veel potentie. Dat betekent dat "all electric" een oplossing zal zijn die in de Achterhoek veelvuldig voor zou komen. Hou daar rekening mee in je bod.
Aalten:	Grote verschillen in de regio per gemeente, graag aandacht voor eerlijke verdeling.
Bronckhorst:	We moeten nog meer effort zetten op energiebesparing. Zeker gezien de herberekeningen op de regionale uitvoeringsagenda. Aandacht voor waar dit gaat landen.
Berkelland:	Signaal aan de provincie: wind kan op meer plekken in de Achterhoek, maar dezelfde provincie legt ook aanvullende beperkingen op aan de inpassing van windmolens. Denk aan afstanden tot natuurnetwerken.

	<p><i>Jan van der Meer geeft aan als provincie geen extra beperkingen te geven t.a.v. windturbines, maar is bereid mee te denken als dit wel het geval is.</i></p> <p>Vraagt zich af hoe saamhorigheid vorm en inhoud gegeven kan worden. Technisch kan het wel kloppen maar hoe gaan we daar mee om?</p> <p>Hoe zorgen we er voor dat alle onderzoeken in een bepaald overlap komen zodat we daar beeld en gevoel bij krijgen? Verzoek om raden actief te betrekken, ook bij de concept-RES.</p> <p><i>FD geeft aan dat de bureaus niet altijd even goed onderling hebben gecommuniceerd. Daardoor ontstond wat ruis op de lijn, daar wordt aan gewerkt. De ruimtelijke functionele analyse geeft slechts denkrichtingen. Daarnaast geeft de analyse informatie of je kansen kunt benutten wat voordelen geeft. Dit kan afwijkend zijn van beleid in de gemeenten. Dit komt aan de orde richting RES 1.0. Hoe je er uiteindelijk over besluit is aan de gemeenten.</i></p>
Montferland	<p>1,35 TWh klinkt niet heel gek. Maar daarin zit ongeveer 0,35 TWh dakopstellingen. DocksNL is groot zon-op-dak. We moeten ons niet in de voeten schieten door op voorhand te veel weg te geven.</p>
Oost Gelre	<p>Wat opmerkingen en denkrichtingen. Het is belangrijk om een technische analyse te doen. Oproep om een bod te doen van de individuele gemeenten en niet in gezamenlijkheid. Kijk nu dus ook al naar wat iedereen in de pijnpijn heeft, wellicht is er dan geen probleem. Oost Gelre kan bijvoorbeeld naar verhouding niet bijdragen aan de 1,35 TWh. Oost Gelre heeft berekend dat voor hen maximaal 0,12 TWh realistisch is.</p> <p>Aandacht voor het communicatieproces want we gaan veel weerstand tegenkomen.</p> <p><i>OL en GT vragen of Oost Gelre wel energieneutraal wil zijn. BP geeft aan wel twijfels te hebben bij de realiteit van de ambitie. Oost Gelre is een plattelandsgemeente, niet alle landbouwgrond kan zomaar worden ingezet.</i></p> <p><i>TK geeft aan, elke gemeente 3 windturbines en dan is er geen probleem. MF geeft aan dat er veel te weinig mogelijkheden zijn voor wind in Oost Gelre. Oost Gelre heeft de angst dat we een bod doen die we niet waar kunnen maken. BP vraagt aan of dat de berekening van TK klopt.</i></p> <p><i>PH het realisme zit hem vooral aan de besparingskant. De opwekkingskant, zoals deze in de uitvoeringagenda is afgesproken is wel passend binnen de potenties van gemeente. En daar zit de samenwerking in, de ene gemeente moet misschien wat meer doen en de andere wat minder. Dat proces gaan we met elkaar in. We moeten elkaar niet afrekenen op wat we als individuele gemeenten waar kunnen maken.</i></p>

	<p><i>Met de vaststelling van de regionale uitvoeringsagenda heeft iedereen zich geëngageerd aan de opwekkingsopgave en dat elke individuele gemeenten daarmee aan de slag gaat. Over hoe ver we komen hebben we een continue afstemming. En zo moeten we komen tot onze ambitie. Daar telt de besparingsopgave in mee. Als oproep is de reactie van Oost Gelre dus wel terecht dat we er rekening mee moeten houden dat gemeenten niet op techniek een gelijke bijdrage heeft.</i></p> <p><i>OL we moeten ook met elkaar open staan voor de mogelijkheden die er zijn. Ook de moratoria op wind maar ook beleidsbeperkingen moeten ter discussie worden gesteld om de saamhorigheid te bereiken.</i></p> <p><i>FD geeft aan dat de aanwezigheid van onderstations ook uitmaakt of de opgave haalbaar is en dat we daar rekening mee houden. Maar dat dat niet betekent dat het gesprek, waar waar wensen zijn en het netwerk ontbreekt, met Liander niet wordt aangegaan om te kijken of dat er wel mogelijkheden zijn te creëren.</i></p>
Oude IJsselstreek	<p>Houdt werkelijk vast aan de oude afspraken die er liggen.</p> <p>Wat betreft het kaartje, daarop staan niet de uitgangspunten van het gemeentelijke RODE beleid. Verzoek om het kaartje daarop aan te passen.</p> <p><i>FD ja dat gaan we verwerken, deze kaarten zijn in de beslisnotitie ter illustratie. GT geeft aan dat dit de belemmeringen inzichtelijk maakt en daarmee ook kunnen kijken naar welke belemmeringen we zelf ook opwerpen.</i></p>
Winterswijk	<p>Is erg optimistisch en positief binnen de regionale samenwerking. Vraagt aandacht voor nadruk op energie besparing mede in relatie tot het warmtevraagstuk. Als we niet goed genoeg besparen moeten we veel meer opwekken.</p> <p>Aandacht voor betrekken van raden en colleges. Winterswijk heeft moratorium tot januari 2023. Ze willen dit graag bespreekbaar maken in de raad. Het uitnodigingskader zoals dit er nu in Winterswijk ligt, daar wordt veelvuldig gebruik van gemaakt. Ze hebben de ambitie om 120 hectare zon te realiseren, dat is ongeveer 1,5 % van de totale grondgebied van Winterswijk. Dit heeft effect voor de boeren maar het is overkomelijk. Aandacht voor veranderingen in grondprijzen.</p>
WRIJ	<p>Vraagt aandacht voor communicatie. We zijn met elkaar bestuurlijk aan het afstemmen, zorg voor een heldere verhaallijn zodat we met een regionaal verhaal naar buiten te kunnen. Zorg dat je helder communiceert. Uitnodiging om gebruik te maken van de Q&A van het waterschap.</p>

	<p><i>FD geeft aan daar rekening mee te houden. De concept-RES moet één helder verhaal worden van waaruit een geluid klinkt dat we met zijn allen communiceren.</i></p> <p>We moeten het samen doen en niet individueel waarbij iedereen binnen zijn eigen mogelijkheden bijdraagt.</p>
Liander	<p>Markering van hetgeen gezegd is: We hebben het nu over het bod, naar RES 1.0 over hoe dit in te passen. Akkoord van Groenlo is niet geënt op het netwerk. Pas als Liander het bod weet en weet welke verdeling en waar, dan kan Liander doorrekening welk effect dit heeft op het netwerk. En pas dan kun je sturing en richting geven in wat je kunt in opwek en tijd (al dan niet per gemeente).</p>
AGEM (Guus Ydema)	<p>Let op dat er geen misverstanden ontstaan over de cijfers. Daarbij de toevoeging dat de landelijke methodiek zo is dat je niet kunt draaien aan de knop van besparing.</p> <p><i>FD Biomassa is idd een probleem, en daar moeten we richting RES 1.0 rekening mee houden</i></p>

NB:

- Bestaande opwek en kansrijke projecten worden meegeteld in het bod. Dus voor het verschil tussen bod en bestaande opwek/kansrijke projecten moeten we zoeklocaties vinden.
- 1,35 is inclusief 0,12 grootschalig zon-op-dak
- Met RODE – beleid worden de gemeentelijke ruimtelijke beleidskaders voor duurzame energieopwekking bedoeld, niet het regionale kader.

Samenvatting door FL

Elementen:

- Ambitie regionale uitvoeringsagenda 2016, ambitie 2030 energieneutraal blijft boven water. Wel moeten we met gezond verstand daar naar blijven kijken -> oproep naar opnieuw belichten Regionale Uitvoeringsagenda.
- Saamhorigheid versus verdelingsvraagstuk, dit moeten we richting de RES 1.0 boven water krijgen, dat hoeft nog niet voor de concept-RES.
- Uit het rapport van ETM blijkt dat realisatie van de eigen besparingsopgave een grotere inspanning vergt dan eerder geraamd. Dit is geen onderdeel van de RES maar we moeten daar wel wat mee.
- Communicatie, een heldere gelijklopende boodschap is wenselijk, besparing moet daarin wel worden meegenomen, ondanks dat dit niet in de RES zit.
- Is het wel verstandig om op onze eigen max te gaan zitten; we kunnen ook de ruimte nemen om voorwaardelijke zaken aan het bod te verbinden. Neem zon-op-dak, maar ook andere belemmeringen (zoals beleid of moratoria) bijvoorbeeld mee als voorwaardelijke verplichting, dit gaat ons helpen in de communicatie.

Het bod

FL doet een voorzet: 1 TWh met 1,35 TWh (vanuit grootschalig zon-op-dak) als uitzicht mits er een aantal zaken worden geregeld (voorwaardelijke verplichtingen).

Aalten	Vorstel akkoord, mits communicatie helder en duidelijk is.
Bronckhorst	Doet het verzoek om het anders in te steken. Doe een bod 1,35 TWh, sluit aan bij de uitvoeringsagenda. Dit gaat ons alleen lukken als de volgende zaken (congestie, zon, beleid) geregeld worden. De bal wordt dan bij de ander neergelegd. Dit helpt ons ook in de communicatie van buiten.
Berkelland	In het kader van de saamhorigheid volgt GT de lijn van PH. Maar om nu een uitspraak te doen over het bod gaat te snel. Verzoek om met elkaar te praten over welke voorwaarden we aan onszelf willen stellen. <i>FL deelt deze mening om het daarover te hebben. Maar vraagt zich af of het in de tijd gaat lukken en of dit voor het concept-bod gereed moet zijn? GT geeft aan daar wel naar te willen streven om zo ook de raden beter mee te krijgen. Graag voor 1 juni dit helder te hebben.</i>
Oost Gelre	Kan wel instemmen met het routevoorstel van PH. Heeft wel moeite met het besluiten op een bod, zonder exact de gevolgen te weten. De oproep van GT wordt door hem onderschreven.
Oude IJsselstreek	Kan instemmen met de lijn die PH voorstelt.
Montferland	Heeft behoefte om hem wat voorzichtiger in te steken en voorwaarden benoemen. Geeft aan dat het bod moet zitten tussen 1,03 en 1,23. Kleinschalig zon op dak moeten we dus niet meenemen. <i>OL doet oproep aan BP, ga je met de raden praten over de regionale uitvoeringsagenda 2030 dan moeten we dit gezamenlijk doen. BP geeft aan dat wanneer zoiets gaat spelen hij dit binnen het bestuurlijk overleg zal opnemen.</i>
Winterswijk	Kan instemmen met de lijn die PH voorstelt. Alleen dan wel de het bod te houden op de 1,23 zoals Montferland aangeeft. Gaat graag de uitdaging aan wat betreft het moratorium maar heeft daarvoor nu niet zoveel ruimte.
WRIJ	Sluit zich aan bij wat het bod gaat zijn.
Liander	Sluit zich aan bij wat het bod gaat zijn.
	Suggestie voor varianten: 1,35 is inclusief 0,12 kleinschalig zon op dak Of 1 TWh grootschalig op zon en wind land en 0,35TWh op dak

Conclusie tot formulering van het concept-bod:

De Achterhoek wil in de concept-RES aanbieden 1,35 TWh aan duurzame energie te produceren in 2030. Hiervan zal ca. 1 TWh grootschalig op zon en wind land en 0,35TWh zon-op-dak deel uit maken.

Een verdeling / energiemix tussen wind en zon wordt uitgewerkt in de fase richting RES 1.0.

FD gaat het bod van 1,35TWh onder voorwaarden verder uitwerken. De samenwerking / saamhorigheid wordt onderdeel van de communicatie rondom de concept-RES. Dit kunnen we naast het bod ook 6 mei ter bespreking voorleggen.